

Η ιστορία του «Κινήματος της Οξφόρδης» (Ευαγγελία Αμοιρίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=171570>]

Στο άρθρο ενσωματώνει ένα σχετικά εκτενές πορτραίτο του Frank Buchman, εμπνευστή της θρησκευτικής αυτής πρωτοβουλίας, όπου υπογραμμίζει ιδιαίτερα τον ιεραποστολικό ζήλο, την πνευματική αφύπνιση και τον καινούργιο σκοπό στην ζωή του, που είναι «ὁ πόλεμος ἐναντίον τοῦ ἐμποδίου, τό ὁποῖον κωλύει τούς ἀνθρώπους νά παραδοθοῦν εἰς τόν Χριστόν, τῆς ἁμαρτίας δηλαδή», όπως γράφει χαρακτηριστικά. Στην συνέχεια, παρουσιάζει αρκετά αναλυτικά τόσο την στοχοθεσία όσο και την μέθοδο, που εφάρμοξε ο Buchman για την προώθηση των πεποιθήσεών του. Περιγράφει, ακροθιγώς, την πρώτη επίσημη δημόσια εμφάνιση της πρωτοβουλίας του Oxford Group, τον ενθουσιασμό αλλά και τις επιφυλάξεις, με τις οποίες την υποδέχτηκαν, καθώς και τον αντίκτυπό της στον τύπο της εποχής. Δεν παραλείπει να εκφράσει την προσωπική του ένσταση, ως προς την υποχρεωτική δημόσια εξομολόγηση, κατά την πρακτική των πρώτων χριστιανικών αιώνων, που πρεσβεύει ο Μπούκμαν, και ολοκληρώνει το άρθρο του με μία εκτενή και «ζωηροτάτην περιγραφήν τῆς ἁμαρτίας καί τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν της», όπως την αντιλαμβάνεται η *Οξφόρδειος ομάδα*.

Για να γίνει σαφέστερα αντιληπτό το περιεχόμενο του άρθρου, αλλά και να αναδειχθούν διαυγέστερα οι παρατηρήσεις του αρθρογράφου, χρήσιμο είναι να γίνει σύντομη αναφορά στις δύο τελείως διαφορετικές μεταξύ τους θρησκευτικές πρωτοβουλίες, που όμως και οι δύο συνδέονται με την Οξφόρδη.

Το κίνημα της Οξφόρδης (Oxford Movement)

Ο 19^{ος} αιώνας για την Αγγλία, και στο θρησκευτικό πεδίο, αρχίζει με την ίδρυση (1804) της Βιβλικής Εταιρείας, αλλά σφραγίζεται από το γνωστό ως Κίνημα της Οξφόρδης, λόγω του ότι η πρωτοβουλία και τα ηγετικά στελέχη προέρχονταν από το ομώνυμο πανεπιστήμιο. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία προέκυψε ως προσπάθεια ανανεωτικής αντίδρασης, τόσο κατά της θρησκευτικής παρακμής, με την προβολή της ανάγκης για αναβίωση της εκκλησιαστικής παράδοσης και την τόνωση της μυστηριακής ζωής, που είχαν από καιρό ατονήσει, όσο και κατά της ανάμιξης του κράτους στα της Εκκλησίας.

Αφορμή για την δυναμική δημόσια εμφάνιση του Κινήματος στάθηκε το νομοσχέδιο της Αναθεωρητικής Βουλής (14 Ιουλίου 1833), το οποίο αποφάσιζε και επέβαλε την μείωση των επισκοπικών περιφερειών στην Ιρλανδία. Την απόφαση αυτή ο εκ των ιδρυτών του Κινήματος, ο John Keble, χαρακτήρισε ως «Εθνική προδοσία», διότι, μεταξύ των άλλων, αντιμετώπιζε την Εκκλησία ως κρατικό ίδρυμα, πράξη που κατέλυε την αρχή της αποστολικής διαδοχής των επισκόπων και του κλήρου της Εκκλησίας της Αγγλίας.

Κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους, με πρωτοβουλία του John Henry Newman, στην οποία συμμετείχαν αρκετοί καθηγητές της Οξφόρδης, άρχισε να δημοσιεύει το περιοδικό *Tracts for the Times*, όπου κατέγραφαν τις απόψεις τους. Λόγω της ευρύτατης κυκλοφορίας και της απήχησης που γνώρισε, ο όρος «Tractarianism» χρησιμοποιείται συχνά ως άλλη ονομασία του κινήματος.

Με βασικό σύνθημα «επιστροφή στην εποχή των Αποστόλων και της πρώτης Εκκλησίας», το Κίνημα, εκτός των άλλων, έδωσε ιδιαίτερη ώθηση στην μελέτη των Πατέρων, γεγονός που συνοδεύτηκε με τις σημαντικές εκδόσεις έργων τους. Η σειρά *Library of the Fathers* άρχισε να εκδίδεται το 1837. Την ακολούθησε, το 1841, η σειρά *Library of Anglo-Catholic Theology*, η οποία εξέδιδε έργα αγγλικανών συγγραφέων κυρίως του 17^{ου} αιώνα. Εδώ είναι χρήσιμο να αναφερθεί, ότι ενώ όλοι οι αγγλικανοί μεταρρυθμιστές ισχυρίζονταν ότι η Εκκλησία της Αγγλίας ήταν «καθολική» και τμήμα της παγκόσμιας καθολικής Εκκλησίας, ο όρος «καθολικός»

απέκτησε νέα σημασία μέσω του εν λόγω Κινήματος, το οποίο αυτοχαρακτηρίστηκε ως Anglo-Catholic Movement και οι απόψεις του ως αγγλοκαθολικισμός (Anglo-Catholicism).

Ο δυναμισμός των μελών του κινήματος λειτούργησε ιδιαίτερα μεταδοτικά. Ιδρύθηκαν θεολογικά κολλέγια, επανήλθε το ρωμαϊκό τελετουργικό στην θ. λειτουργία, εκδόθηκαν εφημερίδες, οργανώθηκαν ιεραποστολές, κυρίως όμως άλλαξε δραματικά η οργάνωση της ενοριακής εκκλησίας, με τα μυστήρια να καταλαμβάνουν πλέον κεντρική θέση, έγινε εβδομαδιαία και σε κάποιες ενορίες καθημερινή η τέλεση της θ. ευχαριστίας. Γενικά, η θ. λειτουργία έγινε πλέον μη αναγνωρίσιμη σε σύγκριση με το παρελθόν, με μόνο σταθερό από το παρελθόν το από το 1662 ισχύον *Book of the Common Prayer*.

[Συνεχίζεται]